posibilităţilor acestuia, şi pe a treia ca şir exhaustiv al păţaniilor lui. Pe planul existenţial, singurul principiu de individuare a insului a apărut lucrarea lui Dumnezeu.

Trecând la rădăcinile fiinţei, metafizica românească ne-a dezvăluit în Dumnezeu o fiinţă concretă, paradoxală, singuratică, dar peste tot fiitoare, un ins mai presus de fire, dat atotfăcător în fire, prototip al bărbăţiei, individualizat în trei feţe lucrătoare, faţă de care restul existenţei nu face decât să-i răsfrângă lucrarea.

Astfel, cu toate că ideea de existenţă concretă nu a generat în româneşte un tip de existenţă de felul aceleia a lucrurilor, ci unul de felul aceluia al persoanei – ea nu s-a putut dezvolta în sensul unui personalism energetic, ci în sensul unui personalism teofanic, insul în sine văzându-se, în ultimă analiză, ca şi întâmplarea, un reflex, o iluzie, un fenomen neautonom al fiinţei universale.

De unde, „fatalismul" românesc, definit nu ca indiferenţă faţă de condiţiile concrete ale faptei, ci ca integrare a făptuirii în ritmul universal, socotit ca arătare a voinţei dumnezeieşti. De unde şi caracterul ritualist al făptuirii româneşti, în sens nerealist, derivat şi simbolic.